

N^{RO}: 56.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEN 29. SIERPNIA ROKU 1794.

Reszta Sessyi dnia 25. Sierpnia.

Komisyja porządkowa xięstwa Mazowieckiego doniosła Radzie, iż zaniósłszy żądanie do deputacyi *Liwskiej, Nurskiej, i Warszawskiej*, o przytawienie 200. podwód do obozu N. Naczelnika, do tego czasu nie mogła pozyskać od rzeczonych deputacyi komisyjnych skutecznego rekwiizycyi swoiey. Oświadczyła Rada, iż podobne opóźnienia i zawody przez deputacye komisyjne zarządzane, jako skutki oziębłego ducha obywatelskiego, przyzwolitą mieć powinny naganę. Jeżeliby zaś i teraz ponowiona rekwiizycya skutku swego nie otrzymała, tedy uporni podpadną rygorowi kar, w urządzeniu przez Naywyższego Naczelnika względem komisyjaryatów polowych, przepisyanych.

Obywatele *Szadel, Dahlen i Münckenbeck*, w podanym memoryale dopraszali się, aby im broń, ludowi w czasie powstania narodowego, za asygnacyami obywatela Prezydenta miasta *Warszawy*, wydana, zapłaconą była. Zaleciła Rada wydziałowi potrzeb wojskowych, aby się z rzeczonymi kupcami o wydaną broń ugodził; a w przypadku, gdyby się ugodzić nie mógł, obywatele kupcy, małą wielość summy, za tę broń należącey się, zaprzyśiadz; a potem za kwitem wydziału potrzeb wojskowych, należytość swoję od biorą.

Na podany dawniey przez obywatelkę *Bielakową*, pozostałą wdowę wraz z

trzydziestorgiem dzieci po zmarłym generale *Bielaku*, memoryał, odpowiadając Rada, wydała rezolucyą stołową do woli Naywyższego Naczelnika: iż, nim skarb Rzpltey będzie w sposobności obmyślenia funduszu w ziemi, dla pomienionej obywatelki *Bielakowej*, w nagrodę zaślubiey męża; tym czasem czwartą część gaży iego, czyli zł: 3,000. rocznie dla niej wyznacza, i kwartalami opłacać *decursiwé* nakazuje.

Obywatelka *Tekla Urbanowska* pozostała wdowa po zabitym w boiu swym mężu *Antonim Urbanowskim*, kapitanie batalionu, pułkownika *Królikowskiego* na podaną prozbę o wsparcie, tę odebrała odpowiedź: Gdy N. Naczelnik w przepisach swoich względem funduszu inwalidowskiego, przed pozyskanym wsparciem nakazał złożyć zaświadczenie od generała komenderującego; przeto i obywatelka *Urbanowska*, iak tylko złoży to zaświadczenie o aktualney śmierci męża swego, zaraz na funduszu inwalidowskim, podług rzeczonych prawideł, umieszczoną będzie.

Obywatel *Sosnowski*, pełnomocnik Rady w ziemi *Stężyckiej* i powiecie *Garwolińskim*, doniósł, iż zapalełował furazę do obozu N. Naczelnika. poczynił kroki do przytawienia kantonistów, i obwieścił żądania wydziału potrzeb wojskowych, pod dniem 13. tego miesiąca zaśle, względem przytawienia rzeczy wojsku potrzebnych. Rada skuteczenie

tego, pilności obywatela pełnomocnika poleciła. Oświadczyła także, iż gdyby woyskowi, samowładnie, bez paletów, furaze, wybierać odważyli się, aby z nazwiska i korpusu byli wymienieni, a kary zaśluszoney nie ujdą.

Na mieysce obywatela *Góreckiego*, od obowiązku zasiadania w deputacyi centralney W. X. Litt: uwolnionego, obywatela *Tadeusza Wyssogierda* woyskiego *Przńskiego* wyznaczyła, a po wykonanie przysięgi i pełnienie przepisanych obowiązków do teyże deputacyi odesłała.

Wydział skarbowy złożył raport tygodniowy wydanych przez siebie zaręczeń skarbowych od dnia 16. aż do dnia 22. tego miesiąca *inclusivè* na sumę zł: 182.524. gr: 15. Rapport ten od obywatela prezydującego produktem oznaczony, i w archiwum Rady złożony został.

Naywyższy Naczelnik nadesłał ustawę sądu kryminalnego woyskowego, przez siebie podpisaną; którą Rada, w kopiach urzędowych, temuż sądowi kryminalnemu woyskowemu oddała. Stosując się zaś do rozrządzenia Naywyższego Naczelnika, zaleciła sądowi kryminalnemu więstwa *Mazowieckiego*, ażeby papiery swoje, archiwum, i wszelkie informacye, iakichby nowy sąd kryminalny woyskowy żądać mógł, onemuż nieodwłocznie komunikował. Wydział bezpieczeństwa odebrał załączenie, ażeby register osób obwinionych, sądowi kryminalnemu bezwłocznie oddał; oraz deputacyą indagacyyną rekwirował, aby ta nikogo bez wyroku rzeczzonego sądu nie uwolniała, i owszem z uwolnionych dotąd przez siebie osób, gdy o to zapytana będzie, sprawę mu zdała.

Sessya solwowana na dzień następujący 24. Sierpnia na godzinę 5. po południu.

SESSYA RADY NAYWYZZSZEY N.

Dnia 24. Sierpnia.

Prezydencya Obywatela *Ignac Potockiego*.

Naywyższy Naczelnik przysłał list do Rady, w którym wyraził, iż miał

zgłoszenie się od Króla Jmci: *nauprzód*, iż Królowi Jmci pensyi dwumiesięczney skarb nie wypłacił. *Powtórę*: iż nie miała sobie komunikowanych wiadomości, przychodzących do Rady. Na co Rada zaleciła przez obywatela Prezydującego odpisać. Co do pierwszego: iż Król Jmć zrobiwszy przez komisyyą swoją ekonomiczną układ z wydziałem skarbu, względem wypłacania pensyi dla siebie, żądał, ażeby przypadające podatki z dobr jego stołowych *Litewskich*, oraz i pobór od pensyi prywatnych, od niego naznaczonych, był potrącony z pensyi dla niego przypadającej. Układ ten wydział skarbu uskutečnił, podatki i pobór potrącił; przez co Król Jmć pensyą sobie należącą odebrał, choć iey wniesionej do skarbu nie miał. Co do drugiego. Zaleciła oświadczyć Rada, iż wyznaczony przez wydział interesów zagranicznych subaltern, zwykł wypisywać dziennik każdej sessyi Rady, w którym wszystkie przychodzące do niej, i przez nią ułatwione interesa, zwykły się umieszczać. Takowy dziennik obywatel *Deboli* zastępca, codziennie Królowi Jmci oddaie, z wyraźnym oświadczeniem, iż którekolwiekby rezolucyi w dzienniku wzmiankowanej, albo raportu, Król Jmć żądał, że mu z kancelaryi wydanym będzie; co też działo się za każdym razem, ile razy o to rekwizycya zaśła.

Obywatel X. *Tomaszewski* pełnomocnik doniósł, iż ustanowił sąd kryminalny w *Lukowie*, który rozpoczął już czynności swoje. że dopełnia dalsze urządzenia Rady, pyta się: czyli sukna gierlickie oprócz ordynaryynych, dla woyska w rekwizycyą brane bydź mają? nakoniec wiadomia o szerczący się zarazie bydła. Rada zaleciła odpisać, że sąd kryminalny, przez pełnomocnika ustanowiony, potwierdza, że same tylko sukna ordynaryyne, na potrzeby woyska, podpadaia rekwizycyi, inne zaś mają bydź od niej wolne. A co się tycze zarazy bydła, nakazała Rada, aby gatunek iey iak naydokładniey był opisany; poczym dopiero będzie można użyć skutecznych środków do zapobieżenia ziemu. Tym czasem zaś przela-

la Rada dzieło ekonomiczne X. Kluka, w którym podane sposoby leczenia bydła, w podobnych przypadkach szczęśliwie doświadczone bywały.

Obywatel *Lutofzewski* podał prozbę, aby na powrót w deputacyi indagacyney, do której przez Radę zastępczą tymczasową był nominowanym, umieszczony został. Oświadczyła Rada, że w czasie wytoczonej do sądu Obywat. *Lutofzewskiego* sprawy, opis deputacyi indagacyney, i skład osób do niej wchodzących, przez Radę najwyższą narodową zmieniony został; a nie tylko sam obywatel *Lutofzewski*, ale i inni obywatele, deputacyą indagacyną dawniej przez Radę zastępczą ustanowiona, składający, w teraźniejszej umieszczonemi nie są. To jednak pominięcie nie stawia tego, przez dekret sądu kryminalnego xięstwa *Mazowieckiego* za niekazałą uznanej, uwłaczać nie może, ani powinno.

Obywatele mieszkańcy miasta *Terespola* podali prozbę o uwolnienie od wydania kantonistów konnych pędziesiat dymów. Nakazała Rada obywatelowi *Horainowi*, ażeby prozbę tę, mając wzgląd na stan i sytuacyą tamtejszych mieszkańców, ul twić i zaspokoić nie omieszkiał.

Komisya porządkowa Xięstwa *Mazowieckiego*, pod dnem 22. tego miesiąca, doniosła Radzie o przelanych do deputacyi ziemskich Xięstwa *Mazowieckiego* zaleceniach, ażeby zamiast kozuchów długich, kurtki kozuchowe z 5. i 50. dymów, dla wojska dostawione były. Na to doniesienie odpowiedziała Rada, iż skutku tego obwieśzczenia z pewnością spodziewa się i oczekuje.

Za przełożeniem obywateli zastępców, do weyzrzenia w stan korpusu kadetów przez Radę wyznaczonych, zaleciła wydziałowi skarbu, ażeby tak za pensyą zaległą dwóch miesięczną tego korpusu, isko i nadalsze jego gospodarstwo 30.000. zł: pol: z kasy narodowej, za kwitem obywatela *Wodzyńskiego*, teraz korpusem tym komenderującego, wypłacił.

Obywatel *Stryewski* komissarz, w

podanym memoryale przełożył, że będąc dziedzicem części tylko wsi *Obregba* zwanej, w ziemi *Nurskiej*, w powiecie *Kamieńczukowskim* leżącej, dymów 4. posiadając, z których 42. zł: osiary opłaca; stołownie do zaleceń rządowych wydał kantonistów pieszych i konnych, połowę ludności na pospolite ruszenie wysłał, oraz jednego zbroynego do wojska przystawił. Pomimo tego jednak odbiera rozkaz od komendanta powiatowego, ażeby dał 2ch zastępców konnych z części przez siebie posiadanej, chociaż ta część nie stanowi całkowitej wsi, z której dostawienie takowych zastępców, przez uniwersał Rady pod d. 6. Czerwca, nakazane zostało. Na dowód tego złożył taryfę wsi *Obregba*, z której dowodził, że tam 12. części szlacheckich znajduje się, i że tylko 4. dymy do niego należą. Z tych powodów prosił o uwolnienie siebie od przystawienia 2ch zastępców konnych. Rada ułatwiając to przełożenie i inne podobne, a razem i uniwersał swój pod d. 6. Czerw: wydany, postanowiła: iż gdy przystawienie zastępców dwóch konnych z całkowitej wsi uchwalone zostało; przeto dziedzice części jednejże wsi, włościan mający, z osobna do tego obowiązku pociągani być nie mogą; ale każdy z nich do 10. dymów posiadający, jednego zastępcę konnego, który zaś więcej jak 10. dymów posiada, 2ch zastępców konnych przystawić jest obowiązany. Gdzie zaś mniej dymów gruntowych włościańskich jak 10. dziedzic posiada, tam na wystawienie jednego konnego zastępcy, tytuł dziedziców składać się powinno, wielu grunta przez nich posiadane 10. włościańskich osad uczynią.

Sessya solwowana na dzień 25. Sierpnia, na godzinę 5. po południu.

Doniesienie Generała Zaiaczka, o akcji dzisiejszej nocnej.

W nocy dzisiejszej mój oboz miał akcyą, która udała nam się najszczęśliwiej. 100. kofynierów i 100. infanteryi atakowało dwie baterye *Pruskie* przy

Woli. Z pierwszego uwiadomienia dowiedziałem się, iż nasi zagwoździli 3. armaty, wybili niemało Prusaków i cokolwiek w niewolę wzięli. Poźniejszy uwiadomienie jest następujące:

Unterofficer świeżo przybyły, który sam zagwoździł, powiada: że 6. 12funtowych, a 3. 6funtowe armaty nieprzyacielskie są zagwoždzone. Poźniej nieomieszkam dać dokładniejszej relacyi. Dan w obozie pod *Czystym* 29. Sierpnia o godzinie 5. z rana.

Excerpt z rapportu Madalińskiego G. L. pod Nieporętem 25. Sierpnia.

Podług umowy z brygadyerem *Jazwińskim*, wszystkie posterunki nasze przeprawiliśmy za *Narwę*. Nieprzyaciół wszędzie był w gotowości. Schwytaliśmy im przecie 20. kilku jeńców, i kilkanaście sztuk broni. Dystrygujący się, prócz officerów, ochotnicy, *Skórkowski*, *Wąsowicz* i *Kraśkowski* rotmistrze. *Janusziewicz* podpułkownik, pomimo oporu strzelców, pierwszy z awangardą przebrnął *Narwę*. *Kęszycki* i *Chwałibóg*, wszędzie się śmiało stawili.

Excerpt z rapportu Baranowskiego G. M. z obozu pod Rykami 23. Sierpnia.

Patrol z komendy generała *Skilskiego*, wpadł za *Wisłę*, 6. Prusaków na placówce ubił, resztę rozproszył, 3. młyny im oderznął, a zboże i mąkę Pruską do swojego z nich zabrał magazynu.

Excerpt z rapportu Xiążęcia Józefa Poniatowskiego 24. Sierpnia 1794.

Na dniu 23. baterye nieprzyacielskie pod *Górcami*, zaczęły grać przeciwko baterjom naszym, na górach dawnego obozu Pruskiego usypanym. Kanonada dzień cały trwała. Strata nasza, 1. żołnierz zabity, 7. rannych. a podpułkownik *Szpiller* kontuzyi dostał. Tegoż wieczora, forpoczty nasze zajęły kapitana od Pruskiej artyleryi. Dnia 24. o godzinie 4. zrana, mocny patrol nieprzyacielski podsunął się pod sam zwierzyńiec w *Mto-*

cinach. Odparty przez strzelców z batalionu *Rymkiewicza* podpułkownika, utracił porucznika *Falkenhayna*, 4. huzarów, i 1. kozaka.

L I S T

Generała Schwerina, do Generała Lieutnanta Zaiączka.

Maier *Lipnicki*, który przy *Woli* wzięty, na złe używał daney sobie, dla officera przyzwoitey wolności; gdyż dnia 19. wieczorem uciekł z *Razyna*. Od czasu tego, pomimo wszelkich starań, żadnego o nim nie można było powziąć śladu: a zatem nie mogę inaczej iak supponować, że rzeczony maier *Lipnicki* do którego z obozów przy *Warszawie* udał się, i tam bawi. Upraszam przeto uniżenie Wmć Pana, abyś go, podług zwyczaju wojskowego, razyl wydać.

Lubo maier *Lipnicki* przez krok uczyniony zasłużył na karę, która podwójną się staie, gdyż iako *Pruski* poddany, zbroyną ręką przeciw swemu monarsze wykroczył, przez co tym główniejsze popelniał przewinienie; łaskawe atoli sentymenta króla, pana mego, spodziewać się każą, iż maier *Lipnicki* przy powrocie swoim nieinaczej, tylko iak jeńiec uważanym, i bez podpadnienia karze za przewinienie jego, będzie. I z tych powodów, tym nieomylniey predkiego jego oczekiwam odesłania. Mam honor z szczerólniejszym zostawać poważaniem &c.

Odpis Generała Lieutnanta Zaiączka.

Rekwizycya Wmć Pana, nieomieszkam przełożyć N. Naczelnikowi, który tym się chętnie przychylił do oney skutecznienia, że poniekąd poprzedził zachodzące go żądanie, arestując maiora *Lipnickiego*, równo z jego do obozu przybyciem. Będziesz przeto miał Wmć Pan tego officera jutro rano, bo nie mogłem mu odmówić kilku godzin czasu do ułożenia jego interesów; a usny w słowie Wmć Pana, spokojny jestem o los jego. Mam honor z szczerólniejszym zostawać poważaniem. &c.